

JAZ-16080002030302 Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

December - 2019

Indian Financial System

(Finance and Banking)

(Elective Group - II)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ (અ) નાણાકિય મધ્યસ્થીઓ શું છે ? ભારતીય નાણાકિય પ્રણાલીમાં કાર્યરત ૧૦
વિવિધ નાણાકિય મધ્યસ્થીઓને તેમાંના લક્ષણો તથા દરેકના કાર્યો સહિત
વર્ગીકૃત કરો.
- (બ) ચાર્ટ દ્વારા નાણાકીય બજારોનું વર્ગીકરણ કરો અને દરેક પ્રકારની ૧૦
બજારના લક્ષણો અને તેમના કાર્યો/મહત્વ સમજાવો.

અથવા

- ૧ નાણાકિય સિસ્ટમના વિવિધ પ્રકારોનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો તથા ભારતીય ૨૦
નાણાકિય સિસ્ટમની ડિઝાઇન કયા પ્રકારની છે તે સમજાવો.

- ૨ નોંધ લખો : ૨૦
(૧) કોલ/નોટિસ મની માર્કેટ
(૨) ટ્રેઝરી બીલ માર્કેટ

અથવા

- ૨ નોંધ લખો : ૨૦
(૧) કમર્શિયલ બીલ માર્કેટ
(૨) સર્ટિફિકેટ ઓફ ડિપોઝિટ માર્કેટ

- ૩ ફાઇનાન્સિઅલ/નાણાકિય ઈન્કલુઝન શું છે ? કોઈ પણ અર્થતંત્રમાં નાણાકિય ૧૫
ઈન્કલુઝનના અભાવની અસર શું થાય છે ? નાણાકિય ઈન્કલુઝન સુનિશ્ચિત કરવા
ભારત સરકાર દ્વારા કયા પગલાં લેવામાં આવ્યા છે ?

અથવા

- ૩ (અ) બેંકિંગ સેક્ટરમાં સુધારાઓ સમજાવો. ૮
 (બ) એન.પી.એ. શું છે ? બેંકોને તેમના એન.પી.એ. મેનેજ કરવા માટે
 ઉપલબ્ધ ટૂલ્સ/સાધનો સમજાવો. ૭
- ૪ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ શું છે ? તેમના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો અને ૧૫
 વિવિધ પ્રકારની મ્યુચ્યુઅલ ફંડ યોજનાઓની ચર્ચા પણ કરો.
- અથવા**
- ૪ નીચેના પર નોંધ લખો :
 (૧) ભારતીય જીવન વીમા નિગમ અને જી.આઈ.સી. ૧૦
 (૨) ભારતીય વીમા સેવાઓ ક્ષેત્રે આઈ.આર.ડી.એ.ની ભૂમિકા ૫

ENGLISH VERSION

- 1 (A) What Are Financial Intermediaries? Classify various 10
 Financial Intermediaries operating in the Indian
 Financial System and bring out the Features and
 Functions of each of them.
- (B) Classify Financial Markets through a chart and 10
 Explain the Features and Importance/Functions of each
 type of market.
- OR**
- 1 Critically Evaluate Various Types/Patterns of Financial 20
 System Designs. What type of Design does the Indian
 Financial System have ?
- 2 Write Notes on : 20
 (1) Call/Notice Money Market
 (2) Treasury Bills Market
- OR**
- 2 Write Notes on : 20
 (1) Commercial Bills Market
 (2) Certificate of Deposits Market

3 What is Financial Inclusion? What is the effect of lack of Financial Inclusion in any economy? What are the measures taken by the Government of India to ensure Financial Inclusion? **15**

OR

3 (A) Explain the reforms in the Banking Sector. **8**

(B) What are NPAs? Explain the Tools available to Banks to manage their NPAs. **7**

4 What are Mutual Funds? Explain their Advantages and Disadvantages. Also discuss various types of Mutual Fund Schemes. **15**

OR

4 Write notes on :

(1) LIC of India and GIC **10**

(2) The Role of IRDA in the Indian Insurance Services Sector. **5**
